

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

บทที่ 3 กระบวนการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน

หัวข้อ

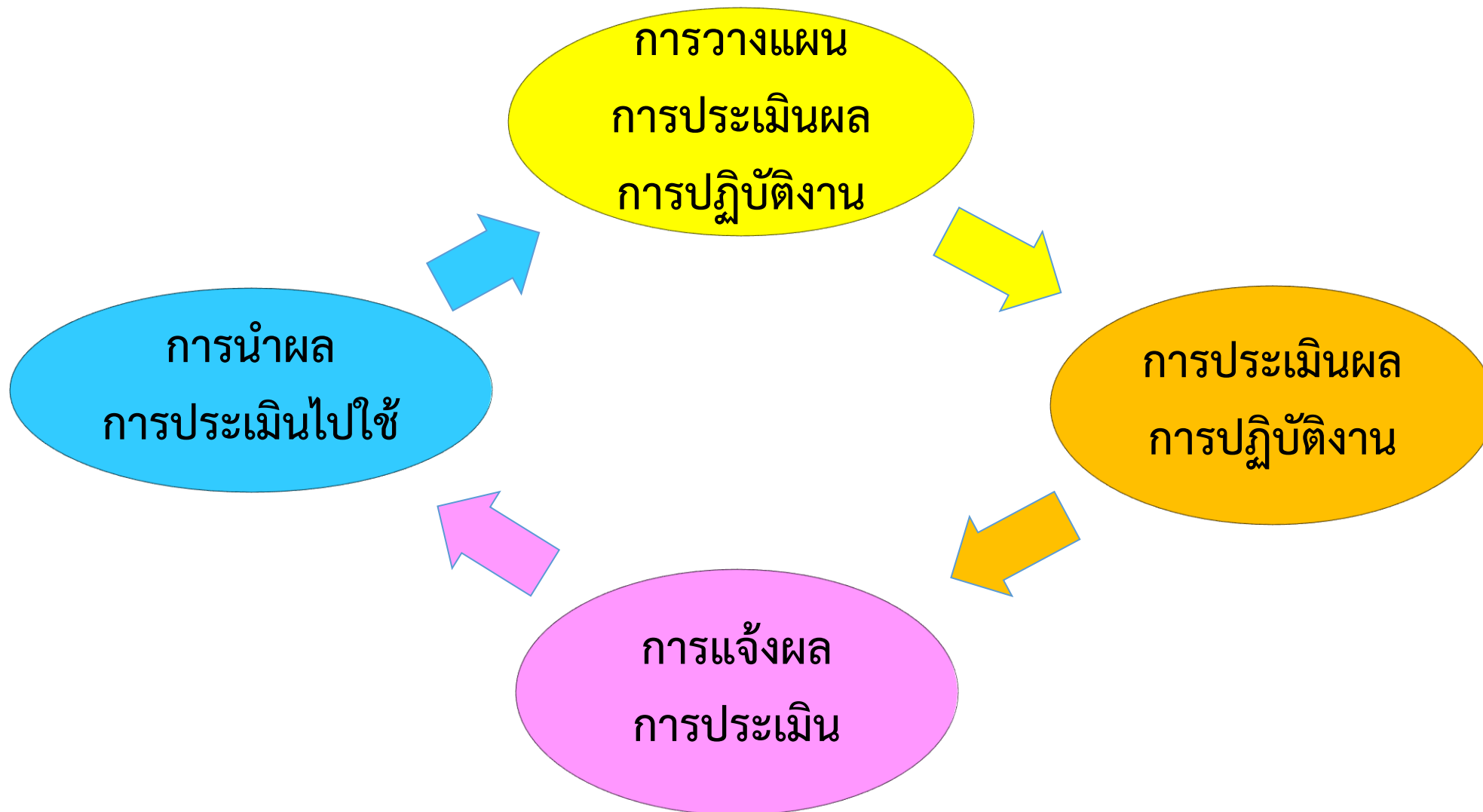
1. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. การสร้างความยุติธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. ประสิทธิภาพของกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

4. ข้อควรหลีกเลี่ยงในกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

1. การวางแผนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

- 1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ชัดเจน เช่น เพื่อฝึกอบรมพัฒนา เพื่อปรับเพิ่มเงินเดือน
- 1.2 กำหนดมาตรฐานการประเมิน โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเชื่อถือได้ และความเที่ยงตรง
- 1.3 กำหนดวิธีการประเมิน โดยกำหนดวิธีการประเมินให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน
- 1.4 กำหนดบุคคลที่ทำหน้าที่ประเมิน

กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

2. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.1 การรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน องค์กรควรมีระบบหรือโปรแกรมช่วยรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน

2.2 การพิจารณาผลการปฏิบัติงานจะเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับปัจจัยใด เพื่อให้มีความยุติธรรม

2.3 การจัดส่งผลการประเมินเข้าสู่ระบบข้อมูล ซึ่งฝ่าย HR มีหน้าที่สรุปผลประเมิน และนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้ในกิจกรรมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้านต่าง ๆ

กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

3. การแจ้งผลการประเมิน

3.1

การกำหนดรูปแบบการแจ้งผลการปฏิบัติงาน มี 2 รูปแบบ ได้แก่
แบบทางเดียว (one way) และแบบสองทาง (two way)

3.2

การแจ้งผลการประเมิน โดยเริ่มต้นอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการแจ้งผลการประเมิน
และผลการปฏิบัติงานที่ทำได้

กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

4. การนำผลการประเมินไปใช้

4.1

การนำผลการประเมินไปใช้ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เช่น ปรับเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง ฝึกอบรมและพัฒนา

4.2

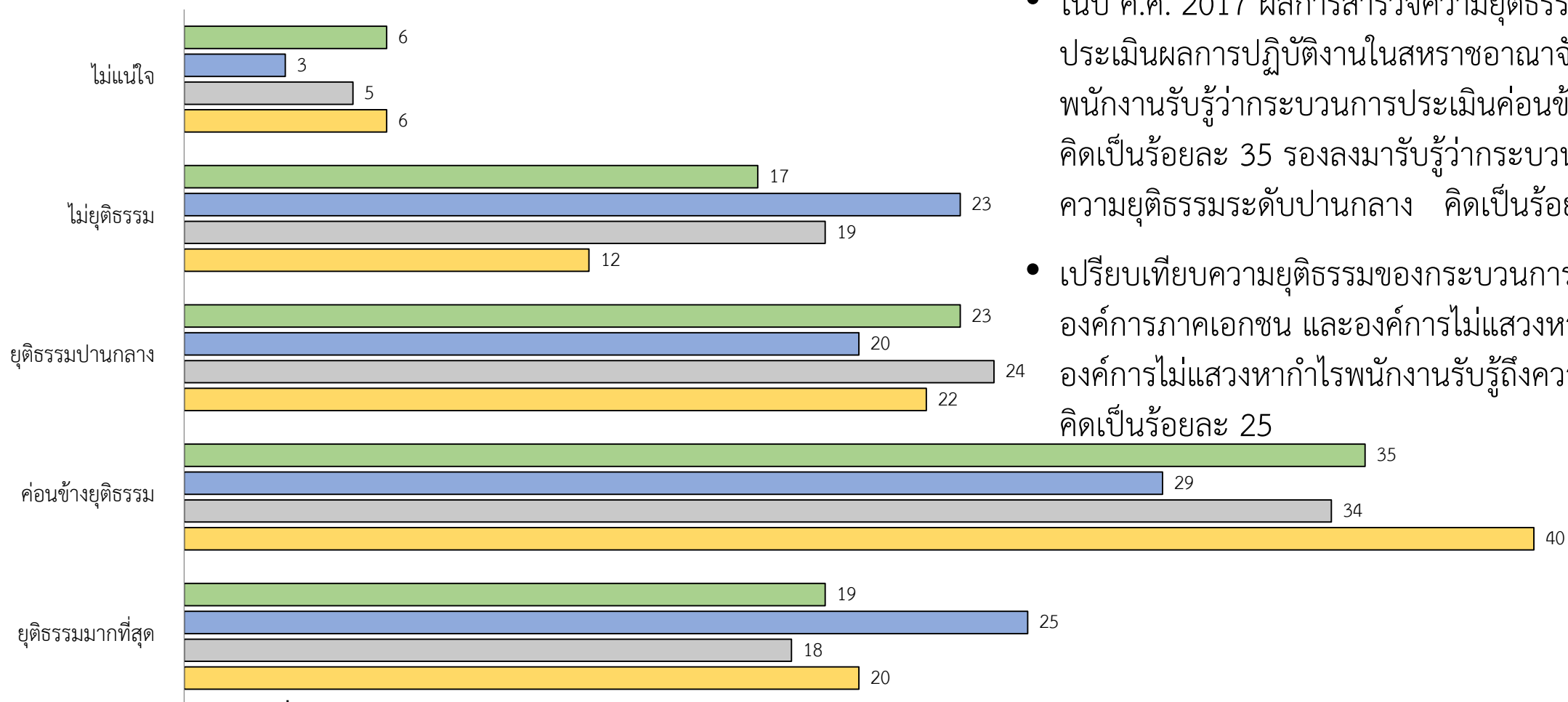
การติดตามและปรับปรุงกระบวนการ พิจารณาว่าการประเมินบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีความยุติธรรมหรือไม่ เกิดปัญหาหรืออุปสรรคในกระบวนการใดบ้าง

ตัวอย่างการรับรู้ความยุติธรรมของพนักงาน

เกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

■ องค์กรทั้งหมด
 ■ องค์กรไม่แสวงหากำไร
 ■ องค์กรภาคเอกชน
 ■ องค์กรภาครัฐ

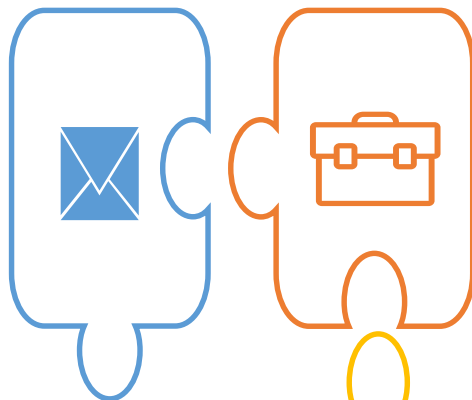

- ในปี ค.ศ. 2017 ผลการสำรวจความยุติธรรมของกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานในสหราชอาณาจักรพบว่าส่วนใหญ่พนักงานรับรู้ว่าการประเมินค่อนข้างมีความยุติธรรม คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมารับรู้ว่าการประเมินมีความยุติธรรมระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23
- เปรียบเทียบความยุติธรรมของกระบวนการในองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และองค์กรไม่แสวงหากำไร พบว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรพนักงานรับรู้ถึงความยุติธรรมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 25

การสร้างคุณธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ให้พนักงานแสดงความคิดเห็น

ฝึกอบรมให้พนักงานและหัวหน้างาน มีการแลกเปลี่ยนและร่วมแบ่งปันข้อมูล

ความคงเส้นคงวา

การใช้มาตรฐานเดียวกันสำหรับพนักงานตำแหน่งเดียวกัน หรืออยู่ในฝ่ายเดียวกัน

ลดอคติของผู้ประเมิน

ฝึกอบรมให้ผู้ประเมินป้องกันการใช้อคติในการประเมิน

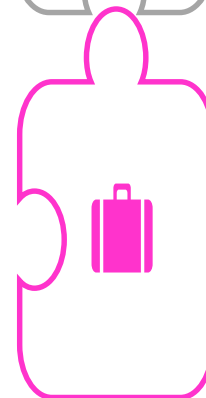

ผู้ประเมินรับรู้และคุ้นเคยกับผู้รับการประเมิน

ควรจดบันทึกในด้านดีและด้านไม่ดีอย่างสม่ำเสมอ

ประเมินเกี่ยวกับงาน

ประเมินเกี่ยวกับงาน และเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การสร้างความยุติธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

สื่อสารความคาดหวัง
ในการปฏิบัติงานล่วงหน้า

ชี้แจงเกี่ยวกับมาตรฐาน วิธีการ
ประเมิน และเปลี่ยนแปลง
ที่เกิดขึ้น

การนำผลการประเมิน
ไปใช้ในการบริหารงาน

ใช้วางแผนทรัพยากรมนุษย์
จัดโครงสร้างเงินเดือน และ
พิจารณาเลื่อนตำแหน่ง

แจ้งผลการประเมินอย่างต่อเนื่อง

เปิดโอกาสให้ผู้รับการประเมิน
แสดงความคิดเห็น

ประสิทธิผลของกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ความสอดคล้อง

ความตรงประเด็น

ความไว
ต่อผลการปฏิบัติงาน

ความน่าเชื่อถือ

การได้รับการยอมรับ
จากทุกฝ่าย

สามารถปฏิบัติได้

ประสิทธิผลของกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

1.

ความสอดคล้อง

ผลที่ได้จากการประเมินผลงานต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์เป้าหมายขององค์การ

2.

ความตรงประเด็น

เกณฑ์หรือปัจจัยที่ใช้ในการประเมินต้องสะท้อนถึงเนื้อหาสาระของงาน ทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ

3.

ความไวต่อผลการปฏิบัติงาน

สามารถแยกผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถออกจากผู้ปฏิบัติงานที่ไม่มีความสามารถ
ดังนั้นแบบประเมินผลงานต้องออกแบบให้สอดคล้องกับระบบงานด้วย

ประสิทธิผลของกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

4.

ความน่าเชื่อถือ

เมื่อนำแบบประเมินผลงานแบบเดียวกันไปให้ผู้อื่นประเมิน ไม่ว่าจะใครจะเป็นผู้ประเมิน ผลลัพธ์ที่ได้ต้องใกล้เคียงกัน หรือข้อมูลที่ได้ต้องไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

5.

การได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย

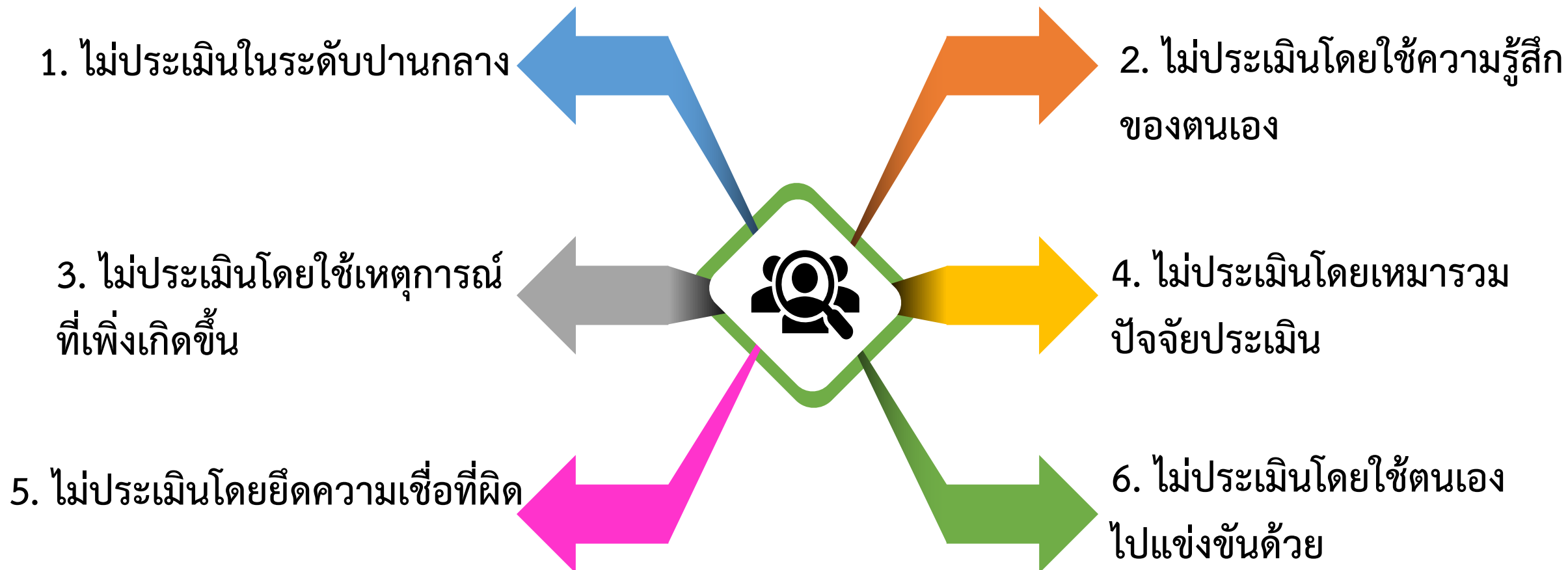
การประเมินผลงานที่ดีต้องได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายทั้งพนักงาน หัวหน้างาน เจ้าของกิจการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6.

การสามารถปฏิบัติได้

การประเมินผลงานจะต้องมีความง่ายในการนำไปใช้ และมีความเข้าใจตรงกัน ทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน

ข้อควรหลีกเลี่ยงในกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ข้อควรหลีกเลี่ยงในกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

เอกสารอ้างอิง

คำนาย อภิปรัชญาสกุล. (2557). การบริหารทรัพยากรบุคคล. กรุงเทพฯ: โฟกัสมีเดียแอนด์พับลิชชิง.

ชูชัย สมितिไกร. (2556). การสรรหา การคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2556). การจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

อนิวัช แก้วจำนงค์. (2554). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2553). ระบบการบริหารผลงาน. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

CIPD. (2017). Employee outlook Spring 2017. London: CIPD.

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 3 กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

จงตอบคำถามต่อไปนี้ โดยเขียนอธิบายรายละเอียด

1. จงอธิบายกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน
2. จงอธิบายสิ่งที่องค์กรจะต้องวางแผนในกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. จงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการแจ้งผลการปฏิบัติงานแบบสองทาง
และการแจ้งผลการปฏิบัติงานแบบทางเดียว
4. จงอธิบายเหตุใดองค์กรต้องติดตามและปรับปรุงกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน
5. จงอธิบายแนวทางการสร้างความยุติธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม